

EUROPOS PILIEČIŲ INICIATYVOS RENGIMAS. SVARBIAUSIOS INTERNETINIŲ SEMINARŲ ĮŽVALGOS

Šiame dokumente pateikiamos pagrindinės rekomendacijos dėl Europos piliečių iniciatyvos rengimo, kuriomis buvo pasidalinta Europos piliečių iniciatyvos forumo surengtuose internetiniuose seminaruose. Rekomendacijos suskirstytos pagal temas ir grindžiamos per šiuos du internetinius seminarus išsakytomis mintimis:

- [Internetinis seminaras „Teisiniai Europos piliečių iniciatyvos rengimo patarimai“, 2019 m.](#)
- [Internetinis seminaras „Teisiniai Europos piliečių iniciatyvos rengimo patarimai“, 2020 m.](#)

Pagrindinės išvados

1. Pakeisti ES teisę bus galima tik teisės aktu. Todėl rengdami iniciatyvą organizatoriai turėtų galvoti daugiau kaip teisininkai, o ne kaip aktyvistai.
2. Organizatoriai turi tiksliai žinoti, ko jie nori pasiekti savo iniciatyva, ir turi tai labai aiškiai išdėstyti projekte. Rengdami teisės aktų projektus jie turėtų būti labai tikslūs ir vengti pernelyg bendrų pavadinimų ar temų.
3. Nuorodos į ES sutarčių straipsnius visada priklauso nuo veiklos, kurios organizatoriai nori imtis, srities. Organizatoriai turi užtikrinti, kad jų iniciatyvoje būtų paminėta politikos sritis, kurioje jie nori matyti pokyčių. Tai taip pat palengvins susiejimą su atitinkamomis teisės nuostatomis.
4. Organizatoriai savo iniciatyvoje turi nurodyti, ką būtent Europos Komisija turėtų padaryti. Svarbu suprasti, kokių veiksmų jie prašo Europos Komisijos imtis remiantis jų iniciatyva.

Kiti aktualūs aspektai

ES kompetencijos sritys

- Organizatoriai privalo atsižvelgti į ES kompetencijos sritis. Todėl organizatoriai turėtų 1) išnagrinėti temą (pvz., socialiniai reikalai, aplinkos apsauga, užimtumas, mokesčiai), 2) suprasti, kieno tai kompetencijos sritis (ES ar valstybių narių), ir 3) suprasti, kokia tai ES kompetencijos sritis (jei yra).
- Organizatoriai galėtų svarstyti galimybę siūlyti tik nedidelį ES teisės pakeitimą. Laikydami šio požiūrio organizatoriai taip pat gali pareikšti Europos Komisijai, kad jie prašo atlikti tik nedidelį teisės aktų pakeitimą, – tai galėtų būti naudinga.

Paslauga „Kreiptis patarimo“ Europos piliečių iniciatyvos forume

- Paslaugą „Kreiptis patarimo“ teikiančių teisės ekspertų tikslas – užtikrinti, kad iniciatyvoje pateiktas prašymas būtų pakankamai aiškus ir tinkamai sudarytas. Dėl to padidėja tikimybė, kad iniciatyva bus užregistruota.
- Paslaugos „Kreiptis patarimo“ komanda gali užtikrinti, kad iniciatyvos teksto projektas atitiktų teisinius kriterijus, bet nekomentuoja jo turinio.

Teisinės nuorodos

- Patartina pateikti nuorodą į SESV 289 ir 294 straipsnius, nes jais Komisijai suteikiami įgaliojimai siūlyti teisės aktus. Kitų straipsnių paminėjimas priklauso nuo to, kokioje srityje organizatoriai nori imtis teisėkūros veiksmų. Būtų naudinga pateikti įvairių straipsnių.
- Jei organizatoriai remiasi Sutarties straipsniais, jie turėtų paaiškinti, kodėl pasirinko tam tikrą nuostatą (pvz., priede). Dėl to Europos Komisijai lengviau įvertinti registraciją.
- Europos Komisija turi galimybę registruoti iniciatyvas, net jei organizatoriai nenurodė teisingų nuostatų.
- SESV 288 straipsnis visada yra geras atskaitos taškas siekiant suprasti teisės aktą.

Praktinė informacija, susijusi su Europos piliečių iniciatyvos teikimu

- Teikiant iniciatyvą privaloma pateikti šią informaciją: iniciatyvos kalba, iniciatyvos pavadinimas, iniciatyvos tikslai, ES sutarčių nuostatos, laikomos svarbiomis siūlomam veiksmui (straipsnis arba plati nuoroda).
- Jei tema yra labai techninio pobūdžio, priede galima išsamiau paaiškinti iniciatyvos tikslus.
- Organizatoriai gali apsvarstyti galimybę parengti tiek trumpą, tiek ilgą iniciatyvos pavadinimo versiją.

Procesas

- Galima įsteigti juridinį asmenį, kuris įgyvendintų iniciatyvą, pagal valstybės narės nacionalinę teisę. Šio subjekto tikslas – valdyti atitinkamą iniciatyvą.
- Organizatoriams pateikus prašymą užregistruoti iniciatyvą, Europos Komisija įvertins, ar ji yra priimtina. Europos Komisija atsakymą pateiks per 2 mėnesius.
- Komisija taip pat gali nuspręsti iš dalies užregistruoti iniciatyvą.
- Komisija pateiks iniciatyvos turinio vertimą.
- Dažniausios organizatorių klaidos yra šios: 1) pateikiant užklausą įtraukiama pernelyg daug aspektų. Svarbu nesujungti skirtingų idėjų į vieną iniciatyvą; 2) trūksta ES kompetencijos sričių suvokimo. Organizatoriai turi įsitikinti, kad ES iš tikrųjų turi teisę priimti teisės aktus su jų užklausa susijusioje srityje; 3) netikrinama, ar Komisija turi įgaliojimus siūlyti priimti teisės aktą konkrečiu klausimu, kurį siekiama spręsti siūloma iniciatyva.